

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

י"ד בתמוז תשע"ח

27 ביוני 2018

לאחר הטעמת הערות ציבור

הדור הבא בחקלאות - נוהל תמיכה בחקלאים חדשים בשנים 2018-19 ובנקלטים חדשים בפריפריה (למעט רמת הגולן)

רקע

ביום 18 בספטמבר 2017, נחתם הסכם בין משרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן: "המשרד") ומשרד האוצר בו סוכם על תמיכה בחקלאים חדשים שיהוו את הדור הבא בחקלאות, **יובהר כבר בשלב זה כי תקצוב הנוהל לשנת 2019 על פי ההסכם מותנה בתיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר**.
על פי הסכם זה שורטט מתווה תמיכה לשנים 2018-19 במטרה לקדם חקלאים חדשים ולהצעיר את העוסקים בחקלאות. כאמצעי למימוש תמיכה זו הוקצה למשרד החקלאות תקציב בסך 45 מלש"ח.

מטרת התמיכה: בניית הדור הבא בחקלאות וטיפול במשקים לא מעובדים (בדגש על המשק המשפחתי) בכל הארץ. כשכבר בעת חתימת ההסכם הוגדר "חקלאי חדש" כחקלאי אשר לא עסק כעצמאי בחקלאות ב-7 השנים האחרונות והמעבד קרקע חדשה או קרקע שלא עובדה לפחות 7 שנים.

על מנת לסבר את האוזן יובהר, כי מנהלת ההשקעות מכירה מזה שנים במונח "נקלט חדש" כזוה המתאר מתיישב חדש ביישוב חקלאי מתוכנן שנקלט ביישוב כאמור החל מ- 01.01.2014, ושהוקצה עבור הישוב אמצעי ייצור בהתאם לפרוגרמה וכן כי הוגדל תקן מספר הנחלות – והוגדר תקן מים, ע"י ועדת הפרוגרמות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר [תוך בחינה כי אכן בפועל הוקצתה קרקע מרמ"י לטובת הנושא].

מטרת נוהל זה הינה לתמוך בד בד באותם "חקלאים חדשים" פועל יוצא של ההסכם (ובכך בין היתר לעודד חקלאים לא פעילים שהנם בעלי חלקות מוזנחות לחזור לעבודה חקלאית ולעבד את אדמותיהם, לתמרץ כניסת עוסקים חדשים לתחום החקלאות בין לכאלה שלא היו בעלי נחלות בעבר [ורכשו משק או קיבלו היתר עיבוד בהתאם להוראות חוק ההתיישבות החקלאית] ובין לכאלו שהינם בעלי נחלה אך לא עסקו בחקלאות משך זמן כמוגדר בנוהל זה). וכן ב"נקלטים חדשים" כהגדרתם מטה (שממילא בהיותם "חדשים", לא עסקו בחקלאות ואשר על כן נמנים על קבוצת החקלאים החדשים).

המשרד מבקש להבהיר כי הנקלטים החדשים מושא נוהל זה הינם אלו שיישבויהם מצויים בפריפריה **למעט** אזור רמת הגולן (שלו הוקצה נוהל נפרד).

יוסבר, כי החרגת רמת הגולן מן הנוהל הכללי, הינה פועל יוצא של החלטת ממשלה ייעודית לחקלאי רמת הגולן (החלטה 1170) שבה הוקצה עבורם תקציב נפרד ומובחן עבורם נקודות ייחודיות שונות כמתחייב מאותה החלטה.

מטרת מסמך זה הינה אפוא להגדיר את הקריטריונים, הזכאות, התנאים, והפרוצדורה הנדרשים לקבלת תמיכה בהשקעות בגורמי ייצור.

יובהר כי מימושו של נוהל זה מותנה באישורו של תקציב מתאים בחוק התקציב השנתי לשנת 2018 ואין בו משום מחויבות המשרד להמשך התמיכה אל תוך שנת 2019

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

תקציב

- א. היקף התקציב המיועד לתמיכה במסגרת זו הנו בסך 45 מלש"ח וזאת לצורך חלוקתו בין השנים 2018-2019. באפשרות המשרד יהיה להעביר יתרות תקציביות משנה אחת לרעותה בתיאום עם אגף התקציבים.
- ב. גמישות התקציב, במידה שתקציב התמיכה הכולל ישתנה (יגדל או יופחת בהחלטה מתאימה של משרד האוצר), ועדת התמיכות תהיה רשאית להגדיל או להקטין את היקף התמיכה בהתאם לכלל שוויוני וענייני אחר שתקבע.
- ג. שיעור התמיכה - גובה המענק יעמוד על 40% מההשקעה המאושרת.
- ד. סכום זכאות – ניתן להגיש בקשות להשקעה בגובה מצטבר של עד 1 מלש"ח לחקלאי הזכאי לפי נוהל זה, או למיזם או לנקלט חדש (לאורך שנות פרסום נוהל זה 2018-2019).
- ה. התמיכה חייבת במע"מ כדין.
 - ו. התקציב ינוצל בשיטת "כל הקודם זוכה". לעניין המועד הקובע לצורך סידור הבקשות יובהר כי ייחשב המועד בה הושלמה הבקשה במלואה בהיבטים של: עמידתה בתנאי הסף/צירוף מסמכים/בדיקת מהנדס.
 - ז. יובהר כי הזכאות של 1.0 מלש"ח במסגרת נוהל זה האמורה בס"ק ד', במידה ותנוצל במלואה באותה שנה קלנדרית, לא יוכל להגיש בקשות נוספות באותה שנה במסגרת נהלים אחרים במנהלת ההשקעות שמטרתם ומהותם **דומה** לתמיכות בגורמי יצור כגון: פרחים, מיכון חדשני וטכנולוגיות חדשות ואחרים. ואולם, כן ניתן יהיה להגיש בקשות בנושאים שמהותם **שונה** כגון: שפכי רפתות, פסולת חקלאית, הסכם המים וכו'.
 - ח. סעיפי השקעה מוכרים - לפי פרק "תכנית הפיתוח עפ"י נושאים" מתוך תכנית הפיתוח לשנת 2018 (שתהיה זמינה באתר האינטרנט של המשרד בימים הקרובים). בנוסף יוכרו השקעות בשיקום בתי צמיחה (כשתוספת בהשקעה מוכרת זו הנה לצורך נוהל זה בלבד). סעיפי השקעה שלא נכללים בתכנית הפיתוח יבחנו באופן פרטני מבחינות מקצועיות, כלכלית ואחרות.

קבוצות הזכאים לפי נוהל זה / "תנאי סף" ייחודיים

נוהל זה קובע ארבע קבוצות זכאים שונות זה מזה בתנאיהם ובאסמכתאות הנדרשות להצגה בעניינם לצורך קבלת התמיכה:

- א. חקלאי "חוזר"
- ב. חקלאי "חדש"
- ג. רוכש משק
- ד. מיזם
- ה. "נקלטים חדשים"

חקלאי "חוזר" [ישות משפטית רלבנטית: יחיד בלבד]

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

רציונל התמיכה: עידוד חקלאים לא פעילים שהנם בעלי חלקות לא מעובדות לחזור לעבודה חקלאית ולעיבוד חלקותיהם.

תנאי סף [מצטברים]:

- א. חקלאי (יחיד) שיש ברשותו נחלה/קרקע המוחזקת על ידו כדין.
- ב. לכל הפחות בתוך התקופה שמיום 1/1/2010 ועד ליום הגשת הבקשה, הקרקע הזו (כולה) לא הייתה מעובדת במשך 7 שנים ברציפות.
- ג. בשנים אלו אין מניעה כי גורם אחר עיבד את הקרקע הנ"ל כדין, ובתנאי כי עיבוד זה התייחס לגידולים אקסטנסיביים בלבד (מסוג גדי"ש).
- ד. מגיש הבקשה לא עסק בחקלאות כעצמאי ולא עיבד בעצמו את נחלתו מכל סיבה שהיא לכל הפחות 7 שנים ברציפות שיימנו "אחורה" מיום הגשת הבקשה לתמיכה לפי נוהל זה או מיום חזרתו לעסוק בחקלאות כעצמאי ובתנאי כי חזרה זו לעיסוק בחקלאות לא נעשתה לפני ה- 1/1/2016
- ה. עד ליום הגשת הבקשה לפני נוהל זה נרשם כעוסק בחקלאות מול רשויות המס. (כביטוי לכך שהנו מעוניין לחדש למעשה את פעילותו החקלאית באדמותו).
- ו. למגיש הבקשה לא היו הכנסות מחקלאות בתקופה זו. לעניין תנאי זה יחול הסייג הבא: למעט הכנסות מחלוקת רווחים מחקלאות בעיבוד משותף של אגודת הישוב ו/או התנהלות באיחוד עוסקים של האגודה.

מסמכים נדרשים:

**א. לעניין הוכחת קרקע כדין:
בישוב מתוכנן –**

1. הסכם חכירה מול רמ"י (רשות מקרקעי ישראל) רשום ע"ש האגודה.
2. אישור האגודה להקצאת קרקע אישית לחבר האגודה המצוינת וכן היקף בדונמים.
3. טופס אישור זכויות של מגיש הבקשה מול רמ"י ככל שמדובר על חלקה א' וככל שנעשה שיוך.

ב. בקרקע פרטית – נסח טאבו שהוצא 30 יום לכל המאוחר לפני מועד הגשת הבקשה. יובהר כי בהקשר עם קרקע פרטית – ככל שמדובר על קרקע הנמצאת בבעלות משותפת, תשתרע התמיכה לפי נוהל זה רק על החלק היחסי של מגיש הבקשה.
ב. בקרקע הנמצאת בתחומי יו"ש –

1. אישור החטיבה להתיישבות להחזקת הקרקע.
 2. אישור האגודה להקצאת קרקע אישית לחבר האגודה בציון היקף הדונמים.
 3. אישור המינהל האזרחי – יתקבל באמצעות אשת הקשר במשרד – גב' צופיה בן דוד (מתכנתת מחוז העמקים).
- ב. ככל שהבקשה טעונה היתר בנייה – הרי שבעת הגשת הבקשה יש להמציא היתר בניה או לכל הפחות אישור הגשת בקשה להיתר בנייה (יובהר כי במקרה כאמור בסיפא, דו"ח הביצוע והתשלום בגינו מותנה בהמצאת היתר כזה דה פקטו).
- ג. הצהרה של מגיש הבקשה לפיה לא עיבד את הקרקע כעצמאי או כפרט שהנו חלק מתאגיד, לכל הפחות בתקופה של 7 שנים ברציפות, כמפורט בתנאי הסף (ד') של פרק זה. וככל שכן הייתה מעובדת – בתקופה זו - הרי שעיבוד זה נעשתה ע"י אחר ולצורך גדי"ש בלבד.
- ד. הצהרה זהה למבוקש בס"ק ג' הניתנת מטעם האגודה השיתופית שבעל הנחלה חבר בה.
- ה. אישור על רישום כעוסק בחקלאות מרשויות המס.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

1. אישור ר"ח של מגיש הבקשה כי הנ"ל לא עסק בחקלאות בתור עצמאי 7 שנים ברציפות או באופן מקוטע. 7 שנים אלו, יימנו "אחורה" לפי אחת מאלה: יום הגשת הבקשה או - מיום חזרתו לעיסוק בחקלאות ובתנאי נוסף לפיו חזרה זו נעשתה לא לפני ה-1/1/2016.
2. אישור ר"ח לכך כי לא היו למגיש הבקשה הכנסות מחקלאות ב-7 השנים ביחס לנחלתו (לעניין חישוב התקופה: באופן המוסבר מעלה) לעניין תנאי זה יחול הסייג הבא: למעט הכנסות מחלוקת רווחים מחקלאות בעיבוד משותף של אגודת הישוב, ואו התנהלות באיחוד עוסקים של האגודה. במקרים כאמור, יש לצרף אישור ר"ח נוסף לפיו שההכנסות מחקלאות אשר רשומות בדוחות של החקלאי הינם מעיבוד משותף ולא מנחלתו הפרטית"

"חקלאי חדש" [ישות משפטית רלבנטית: אדם פרטי בלבד]

רציונל התמיכה: לעודד עוסקים חדשים בתחום שאינם בעלי נחלות או קרקעות לגאול אדמות שלא עובדו ע"י בעליהם (שאינם מגישי הבקשה)

תנאי סף [מצטברים]:

- א. בתוך קבוצה זו יימנו גורמים שאינו בעלי קרקע נחלה, ובכלל אלו: מתקשר המצוין בהיתר (תקף ליום הגשת הבקשה) לשימוש חורג שניתן ע"י הממונה על חוק ההתיישבות במשרד למחזיק בקרקע. בתוך קבוצה זו יכללו גם חברי אגודה אשר התקבלו לחברות באגודה לפני שנים רבות ואולם קיבלו את הקרקע במועד המאוחר ליום 1/1/2016 וכן בניס חוזרים שקיבלו את הנחלה החל מיום 1/1/2016 וזאת בהיותם חברי אגודה.
- ב. בתוך התקופה שמיום 1/1/2010 ועד ליום הגשת הבקשה הקרקע מושא תמיכה זו, לא הייתה מעובדת (כולה) במשך 7 שנים ברציפות, למעט הסייג על פיו בשנים אלו אין מניעה שגורם אחר עיבד את הקרקע כדין ובתנאי כי עיבוד זה כלל גידולים אקסטנסיביים בלבד מסוג גדי"ש בלבד.
- ג. מגיש הבקשה נרשם כעוסק בחקלאות. אין מניעה כי רישום זה נעשה עד יום הגשת הבקשה (כולל), ובלבד כי (מצטבר):
(א) הרישום בוצע אחרי ה-1/1/2016.
(ב) לכל הפחות 7 שנים טרם ביצוע הרישום כאמור, לא עסק הנ"ל בחקלאות באופן רציף או מקוטע.

מסמכים נדרשים:

- א. היתר לשימוש חורג מהרשות המוסמכת, הממונה על חוק ההתיישבות, ובתנאי כי היתר זה חופף כולו את שטח הקרקע נשוא התמיכה, וכי הוא בתוקף ביום הגשת הבקשה לכל הפחות ל-5 שנים קדימה מיום הגשת הבקשה, או יותר מ-5 שנים לפי הנדרש עפ"י נהלי המנהלת.
- ב. הצהרה של בעל הנחלה (שאינו המבקש) לפיה הוא עצמו לא עיבד את הקרקע במשך 7 שנים, וככל שכן הייתה מעובדת בתקופה זו - הרי שעיבוד זה נעשתה ע"י אחר ולצורך גדי"ש בלבד.
- ג. הצהרה זהה לזו המבוקשת בס"ק ב' הניתנת מטעם האגודה השיתופית שבעל הנחלה חבר בה.
- ד. אישור רשויות המס, לפיו עד למועד הגשת הבקשה נרשם החקלאי החדש כעוסק בחקלאות לאחר שפתח תיק מתאים במס הכנסה ובתנאי שהרישום בוצע אחרי ה-1/1/2016.
- ה. הצהרה של מגיש הבקשה כי טרם ביצוע הרישום ברשויות המס לא עסק כעצמאי בחקלאות באופן רציף או מקוטע ב-7 השנים שקדמו להגשת הבקשה.
- ו. אישור ר"ח לכך כי לא היו לבעל הנחלה (שאינו המבקש) הכנסות מחקלאות ביחס לנחלתו בתקופה החופפת לזו שבה הייתה הקרקע לא מעובדת.
- ז. אישור ר"ח של מגיש הבקשה כי הנ"ל לא עסק בחקלאות בתור עצמאי ב-7 השנים האחרונות וכן הצהרה כי לכל הפחות מיום 1/1/2016 נרשם ברשויות המס כעוסק בחקלאות.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

ח. לגבי מגיש בקשה בישוב מ-יו"ש – כל התנאים של הוכחת קרקע כדין חלים עליו בתוספת הדרישה להמצאת המסמכים הבאים: 1. אישור החטי"ל להחזקת הקרקע. 2. אישור האגודה. 3. אישור המנהל האזרחי – יתקבל באמצעות אשת הקשר במשרד – גבי צופיה בן דוד (מתכנתת מחוז העמקים).

רוכשי משקים [ישות משפטית רלבנטית: אדם פרטי בלבד]

רציונל התמיכה: להרחיב את מעגל העוסקים בחקלאות ע"י צירוף אנשים חדשים שאינם בעלי נחלות או קרקעות שרכשו בכספים נחלות חקלאיות. בשונה מ"חקלאי חדש" פעולות הרכישה על ידם אינה טעונה הוכחה כלשהיא לגבי מצב הקרקע או ביחס לשאלת היות הרוכש חקלאי פעיל בעבר (לפני שנת 2016). הרכישה, כשלעצמה, רישום החקלאי כעוסק בחקלאות מיום 1/1/2016 והגשת הבקשה לתמיכה בעקבותיה מבטאת בראיית עורך הנוהל את כוונת הרוכש, לעיסוק אקטיבי בחקלאות ובכך מושגת המטרה של הרחבת העוסקים בתחום.

תנאי סף [מצטברים]:

- א. חקלאי (יחיד) בישוב חקלאי מתוכנן, שרכש משק/נחלה, או בעל קרקע חקלאית אחרת (כגון פרטית).
- ב. יובהר כי במונח "רכישה" לא יכיר המשרד בנוהל זה במכירה שנעשתה בין קרובי משפחה מדרגה ראשונה האחד לאחר (בין בתמורה ובין שלא) למעט מכירה (בתמורה או שלא בתמורה) לבן/בת ממשך כהגדרתו בחוק ובתנאי כי מיום המכירה מהווה הבן/בת "עוסק בחקלאות" בהתאם לדרישות הנוהל. כלומר, הקרקע/הנחלה הועברה על שמו של הבן באופן רשמי.
- ג. בקבוצה זו אין חשיבות לשאלה האם המשק היה מעובד טרם הרכישה ואם לאו אך בתנאי כי הרכישה כאמור אינה קודמת ליום 1/1/2016, וכי למגיש הבקשה אין קרקע חקלאית נוספת הרשומה על שמו זולת זו הנרכשת. בתת קבוצה זו אין חשיבות לשאלה האם עסק הפרט בחקלאות בעבר אם לאו, ובלבד כי מגיש הבקשה נרשם כעוסק בחקלאות מול רשויות המס אחרי יום ה- 1/1/2016 ועד ליום הגשת הבקשה לפי נוהל זה.

מסמכים נדרשים:

- א. חוזה רכישה / הסכם מכר.
- ב. אישור האגודה שמגיש הבקשה רכש נחלה (ויש באישור זה ציון היקף ושטח ממנו ניתן ללמוד כי הוא חופף כולו להסכם המכר שהוצג בס"ק א' מעלה) ושהינו חבר אגודה. יש להקפיד כי אישור האגודה יכלול ציון גוש/חלקה, והיקף השטח.
- ג. במקרה של יחיד שרכש קרקע פרטית – נסח טאבו שהוצא 30 יום לכל המאוחר לפני מועד הגשת הבקשה. יובהר כי בהקשר עם קרקע פרטית – ככל שמדובר על קרקע הנמצאת בבעלות משותפת, תשתרע התמיכה לפי נוהל זה רק על החלק היחסי של מגיש הבקשה.
- ד. במקרה של רכישת קרקע מרמ"י - אישור מטעם רמ"י בדבר רישום הקרקע/הנחלה על שם המבקש.
- ה. אישור רשויות המס כי נרשם כעוסק בחקלאות עד למועד הגשת הבקשה ובלבד שהרישום בוצע אחרי יום ה- 1/1/2016.

מיזם [ישות משפטית רלבנטית: יחיד או תאגיד : בעל המיזם – יחיד, בתאגיד – מורשי החתימה של

התאגיד]

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

רציונל התמיכה: מיזם מבטא מצב דברים שבו הוקצה ליחיד או לתאגיד קרקע בפטור ממכרז או שהקרקע נתקבלה אצלם לאחר קיום הליך של מכרז פומבי מרמ"י. עורך הנוהל מבקש לתמרץ מקבלי קרקעות אל לעבדן וליצור בהם פעילות חקלאית עניפה.

תנאי סף [מצטברים]:

- א. בקבוצה זון יימנו יחיד או תאגיד המחזיקים בחוזה חכירה או הרשאה לפיתוח של רשות מקרקעי ישראל לצורך פיתוח, "מיזם חקלאי".
- ב. הקרקע נשוא הבקשה הוקצתה למבקש בפטור ממכרז לפי חוק חובת המכרזים, או במכרז מרמ"י.
- ג. שטח המיזם החקלאי המבוקש, לא עובד מעולם (עובדה זו תאושר ע"י מנהל המחוז – ראה במסמכים הנדרשים).
- ד. למבקש הקצאת מים בהיקף מתאים לסוג הפרויקט.
- ה. במקרה של הגשת בקשה מטעם תאגיד - כל אחד מהפרטים המרכיבים את התאגיד, עומד בפני עצמו בכל התנאים הנדרשים בנוהל זה.
- ו. מיזם חקלאי ביו"ש - בקבוצה זו יימנו יחיד או תאגיד שהם מתיישבים קהילתיים, חקלאים חדשים, המחזיקים בחוזה הקצאת קרקע לחקלאות של ההסתדרות הציונית. להלן תנאים מצטברים נוספים לזכאות:
 1. ברשות המגדל חוזה הקצאת קרקע לחקלאות מההסתדרות הציונית החל מה- 1.1.2016.
 2. התקבל אישור המנהל האזרחי על השטח (השטח כאמור יועבר להתייחסות המינהל האזרחי באמצעות נציגת משרד החקלאות).
 3. קיימת היתכנות להקצאת מכסת מים למגדל בגין השטח החדש – ייבדק ע"י המתכנן האזורי מול רכזת תחום מים ברשות לתכנון. בחינת הקצאת המים תעשה בהתאם לסוג הפרויקט.

מסמכים נדרשים:

- א. חוזה פיתוח חכירה מטעם רמ"י לרבות צירוף המכרז או החלטת פטור לפי העניין שעל בסיסה נחתם ההסכם.
- ב. אישור מנהל מחוז משרד החקלאות (לפי האזור) לפיו הקרקע לא עובדה מעולם.
- ג. ככל שמדובר ביחיד - אישור רשויות המס, לפיו נרשם כעוסק בחקלאות לכל המוקדם מיום 1/1/2016 עד למועד הגשת הבקשה ככל שמדובר בתאגיד – כל אחד מן הפרטים המרכיבים אותו (בעלי המניות) – נדרשים להמצאת אישור כאמור.
- ד. במיזם ביו"ש יש לצרף:
 1. חוזה הקצאת קרקע לחקלאות של ההסתדרות הציונית החל מיום – 1.1.2016.
 2. תצ"א עם סימון שטח הבקשה.
 3. אישור האגודה שהמגדל הוא מגדל חדש ואין ברשותו שטחי חקלאות קיימים, מלפני שנת 2016.
 4. אישור המינהל האזרחי על השטח (השטח יועבר להתייחסות המינהל האזרחי באמצעות נציגת משרד החקלאות).
 5. קיימת היתכנות להקצאת מכסת מים למגדל בגין השטח החדש – ייבדק ע"י המתכנן האזורי מול רכזת תחום מים ברשות לתכנון באגף גורמי יצור.

נקלטים חדשים "בפריפריה" (לא כולל רמת הגולן) [יישות משפטית רלבנטית: יחיד או אגש"ח מסוג קיבוץ
בלבד]

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

רציונאל התמיכה: נקלטים חדשים – נקלטים חדשים בפריפריה (לא כולל רמת הגולן) ביישוב חקלאי מתכוון שהתווספה לו קרקע. הכללת קבוצה זו בנוהל תמיכה זו מובנת – זוהי קבוצת היעד הקלאסית הכוללת את שני האלמנטים שמבקש נוהל תמיכה זה להשיג: חקלאים (עוסקים) חדשים וקרקע חקלאית חדשה.

תנאי סף [מצטברים]:

יחיד או אגשי"ח העונים על כל התנאים המצברים הבאים:

1. נקלט/מתיישב חדש ביישוב חקלאי מתוכנן שנקלט החל מ- 1/1/2014. עם זאת, במקרים מיוחדים יאושרו נקלטים חדשים גם ממועד מוקדם יותר אך לא קודם ל- 1/1/2008 וזאת רק במידה שוועדת התמיכות תשוכנע כי מסיבות שאינן תלויות בנקלט לא הוכשרה קרקע עבורו או שהקרקע נמסרה לאגודה או לנקלט באיחור. לדוגמא: בעקבות שחרור שטחי אשר ע"י משרד הביטחון.
2. הוקצו עבורו ועבור יושבו אמצעי ייצור בהתאם לפרוגרמה. הוגדל תקן מספר הנחלות – והוקצה תקן מים, ע"י ועדת הפרוגרמות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
3. התקבל אישור האגודה על מועד הקליטה והתקבל אישור מהמנהל האזרחי/ מנהל מקרקעי ישראל/ החטיבה להתיישבות - אישור על הקצאת נחלה למתיישב.
4. המליצה וועדת הקרקעות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר לרשות מינהל מקרקעי ישראל על תוספת קרקע לאגודה.
5. התקבל בפועל אישור מרמ"י לתוספת הקרקע כאמור.
6. למתיישבים ביו"ש – התקבל אישור המינהל האזרחי על השטח (השטח יועבר להתייחסות המינהל האזרחי באמצעות נציגת משרד החקלאות).

יובהר בזאת כי לא תתאפשר השלמת שיעור המענק לבקשות שאושרו בשנים קודמות במסגרת נקלטים חדשים בפריפריה. כלומר, בשנים קודמות שיעור המענק להשקעות בבקשות של נקלטים חדשים היה 25% והשנה עפ"י נוהל זה, שיעור המענק הינו 40% - ואולם לבקשות שאושרו בשנים קודמות לא יאפשר המשרד את השלמת שיעורי המענק.

מסמכים נדרשים:

- א. אישור האגודה לקליטה, תאריך הקליטה, הקצאת קרקע ומכסת מים ע"י האגודה לנקלט.
- ב. במקרה של ישוב שיתופי – רשימה שמית של נקלטים ותאריכי הקליטה, חתומה ע"י האגודה.
- ג. אישור ועדת פרוגרמות של משרד החקלאות.
- ד. אישור ועדת קרקעות של משרד החקלאות.
- ה. אישור רשות מקרקעי ישראל המעיד על תוספת קרקע שהוקצתה לאגודה.
- ו. ביו"ש – תצ"א עם סימון שטח הבקשה, והסכמת החקלאי להעברת החוזה שלו עם ההסתדרות הציונית להתייחסות המנהל האזרחי.

הנחיות להגשת בקשות לפני נוהל זה

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

את הבקשה יש להגיש למנהלת ההשקעות באמצעות המשרד המחוזי של משרד החקלאות בצירוף מלא של כלל המסמכים הנדרשים והמפורטים בנוהל זה.

למען הסר ספק מובהר בזאת כי הגשת המסמכים כולם מהווה תנאי סף מחייב: רוצה לומר – בהיעדר הצגתם באופן המפורט לא תועבר הבקשה לדיון. ועדת התמיכות תהיה רשאית לפסול אותה על הסף או להורות על השלמה, הכל לפי העניין. המבקש לא יוכל להלין לגבי בקשה שלא נדונה ו/או נפסלה מחמת אי צירוף מסמך באופן מלא או חלקי.

עוד מובהר בזאת כי נוהל התמיכה כאמור כפוף כולו לכללי מנהלת ההשקעות בפרק: "הנחיות ונהלים לביצוע" עפ"י תכנית הפיתוח 2018 (שתהיה זמינה באתר האינטרנט של המשרד בימים הקרובים).

פרק זה מגדיר בין היתר, את אופן הגשת הבקשה, לוחות הזמנים לטיפול בכל בקשה, אופן עריכת דוחות ביצוע, קריטריונים להכרה בעבודה עצמית, התחייבות לרישום משכון והוראות שונות בדבר התחייבות מגיש הבקשה להחזיק / להפעיל את ההון נשוא ההשקעה לכל הפחות חמש שנים מיום תשלום המענק. על היישוב מבקש התמיכה לעיין בכל הוראות אלו בעיון רב (המסמך ניתן להורדה מאתר האינטרנט של המשרד בכתובת www.moag.gov.il), ולא יוכל להלין אם בקשתו תדחה או תעוכב מחמת אי עמידתו בנהלים ובדרישות. כל האמור בנוהל תמיכה זה בא להוסיף על האמור שם. בכל מקרה של סתירה יגברו הוראות נוהל תמיכה זה.

ועדת תמיכות

- א. הרכב ועדת התמיכות לעניין נוהל זה תכלול:
- (1) סמנכ"ל בכיר למימון והשקעות - יו"ר הועדה
 - (2) שני נציגי משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 - (3) חשב המשרד או נציגו
 - (4) היועץ המשפטי או נציגו
 - (5) נציג רשות המסים
 - (6) נציג החטיבה להתיישבות
- ב. מובהר בזאת כי הרכב מחייב לכינוס הועדה וקבלת החלטות במסגרתה (קוורום) הנה נוכחות של חברים – 1,3,4 לכל הפחות.
- ג. הועדה תמליץ לאשר או לדחות בקשה. מובהר בזאת כי הועדה רשאית להסתייע בוועדות משנה מטעמה ככל שתמצא לנכון, אולם סמכות ההכרעה על פי נוהל זה אינה ניתנת להאצלה.
- ד. החלטות הועדה (וועדות המשנה פועלות מטעמה) יינתנו בכתב, ישקפו את עיקרי הדיונים, ינומקו ויחתמו על ידי כל חברי הועדה.
- ה. בנסיבות מיוחדות המעוררות שאלות עקרוניות או מהותיות תדון ועדת התמיכות בהשגות שהתקבלו ובתנאי כי אלו הוגשו לכל היותר תוך 30 ימים מיום מתן משלוח הודעת ההכרעה בבקשת התמיכה שהגיש המבקש.

מסמכים אותם יש לצרף לבקשה

כל המסמכים המוזכרים בפרק זה הנם מסמכים נוספים על אלו המפורטים בקבוצת המקרים המזכים מעלה. למען הסר ספק יובהר כי כל מגיש בקשה במסלול מסוים מחויב בהמצאת מלוא המסמכים המוזכרים הן בפרק הייחודי לו והן באלו המנויים כדלקמן:

- א. כאמור, כל מסמך הנזכר בפרק קבוצת המקרים המזכה - והמפורט מעלה.
- ב. אישור ניהול ספרים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976; לצורך הוכחת עמידה בתנאי זה יציג המבקש אישור פקיד שומה, רואה חשבון או יועץ מס המעיד שהמציע מנהל פנקסי חשבונות כדין או שהוא פטור

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

מלנהלם ושהינו נוהג לדווח לפקיד שומה על הכנסותיו ושהינו מדווח על עסקאות שמוטל עליהן מס לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

- ג. אישור ניכוי מס במקור לפי תקנות מס הכנסה (אישור בדבר ניכוי במקור), התשמ"א-1980.
- ד. טופס בנק המאשר את דבר ניהול חשבון בנק על שם מגיש הבקשה.
- ה. ככל שמגיש הבקשה הנו תאגיד - **אשור עדכני מטעם רואה חשבון או עורך דין בדבר זהותם של מורשה/י החתימה של התאגיד**, לרבות מס' ת.ז. (9 ספרות) ותפקידו/ם בחברה. במידה שיו"ר/מנכ"ל התאגיד ו/או חשב/גזבר התאגיד הם בין מורשי החתימה – יש לפרט את פרטיהם ולאשרם כאמור.
- ו. פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד או למשרדי ממשלה אחרים, בכסף או בשווה כסף, **בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה**, לרבות סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן;
- ז. ככל הבקשה כוללת השקעה הטעונה היתר בניה – הרי שבעת הגשת הבקשה יש להמציא היתר בניה או לכל הפחות אישור הגשת בקשה להיתר בניה ובמקרה כאמור, דו"ח הביצוע והתשלום בגינו מותנה בהמצאת ההיתר דה פקטו.
- ח. תכנית כלכלית / עסקית בהתאם לצורך ולדרישת המנהלת.

פרוצדורה וקריטריונים לשיפוט הבקשות

א. את הבקשות והמסמכים בהתאם לנוהל, יש להגיש במסירה ידנית או במייל לאחד ממחוזות המשרד (כל ישוב בהתאם למחוז הרלבנטי לגביו), באמצעות טופס הגשת בקשה (נספח א' הרצ"ב) במחוז המשרד ובהתאם למיקום/אזור השטח החקלאי בו מבוצע שיקום הדרך נשוא התמיכה.

להלן פירוט המחוזות הרלבנטיים:

מחוז צפון	קריית שמונה, מ.א. גליל עליון	טל' 04-6816100
מחוז העמקים	ת.ד. 203 ד.ג. גלבע	טל' 04-6489130
מחוז מרכז	חדרה, דוד שמעוני 35	טל' 04-6303411
מחוז שפלה והר	ראשלי"צ, הקריה החקלאית	טל' 03-9559999
מחוז הנגב	חוות גילת	טל' 08-9920999

- ב. היה המבקש תאגיד, תהיה הבקשה לתמיכה חתומה בידי מורשי חתימה של התאגיד.
- ג. בקשה שתוגש באיחור תידחה ללא דיון. אם קיימות נסיבות חריגות המצדיקות דיון בבקשה, ואין מניעה למתן התמיכה מבחינה תקציבית, מוסמך החשב הכללי לאשר דיון בבקשת התמיכה שהוגשה באיחור.
- ד. באחריות מגיש הבקשה לדאוג שהבקשה תגיע ליעד האמור ושדבר קבלתה יירשם. מומלץ לוודא הגעת הבקשה בשלמותה במספר הטלפון / דוא"ל המצוין שכן המשרד אינו נושא באחריות לבקשה שלא נמסרה ליעד האמור ולא נתקבל אישור בכתב לקבלתה.
- ה. **מועד אחרון להגשת בקשות לפי נוהל זה [ביחס לתקציב המיועד לתמיכה בשנת 2018] הינו 15/11/2018 או עד סיום התקציב השנתי המוקצה לתמיכה זו, המוקדם מבין השניים. כמוסבר מעלה, ייתכן [ללא יצירת התחייבות כלשהיא של המשרד] כי נוהל תמיכה זו ייפתח מחדש לבקשות ביחס לשנת תקציב 2019 [אם יאושר] - במקרה כאמור תפורסם הודעה מתאימה.**
- ו. המשרד רשאי לדרוש מן הרשות מבקשת התמיכה מידע ומסמכים נוספים, כפי שיראה לנכון, לצורך הדיון בבקשה לתמיכה.
- ז. כמוסבר מעלה, עם הגשת הבקשה ולאחר שהמשרד ווידא כי הוגשו כלל המסמכים הנדרשים, תועבר הבקשה במידת הצורך, לבחינת מהנדס מטעם המנהלה, שיבחן בין היתר את מידת עמידתן של הבקשות בתנאי הסף ואת היתכנות התועלת בביצוען. הנ"ל יהיה רשאי ליזום עריכת סיורים בפועל במתחם ולהתנות את הבדיקה בנוכחות נדרשות נוספות.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

- ח. הבחינה תעשה על יסוד שיקול דעת מקצועי. בסמכות המהנדס להתייחס גם לסבירות הסכומים המבוקשים ביחס לכל פריט השקעה הנכלל התוכנית שהגישה הרשות המלצותיו תימסרנה לוועדת התמיכות שהחלטתה בנושא תהיה סופית ללא זכות ערעור.
- ט. הבקשות תידונה לפי סדר הגעתן ולפי עיקרון "כל הקודם זוכה" (שיחול על בקשות מושלמות בלבד).
- י. המשרד יכיר אך ורק בתוכניות שהוגשו בהתאם לכללים המחייבים בפרקים מעלה.
- יא. המשרד יהיה רשאי להתנות את הוצאת ההתחייבות הכספית (ראה להלן) בחובת המבקש לקבלת הדרכה חלקית או מלאה מטעם מדריך שה"מ בענף הגידול הרלבנטי.

הוצאת התחייבות כספית

- א. לאחר אישור התמיכה בוועדת התמיכות, תצא התחייבות כספית, כתב אישור, בגובה סכום התמיכה שאושרה בוועדת התמיכות, בחתימת מורשי החתימה של המשרד בהתאם לחוק נכסי המדינה, התשי"א – 1951.
- ב. תוקף ההתחייבות יצוין על גביה. יובהר ויודגש כי ככלל, המשרד לא יאריך את ההתחייבויות מעבר למועד שצוין בהן. עם זאת ומבלי לגרוע מן האמור, בקשות להארכת תוקפם של כתבי אישור מכוח נוהל זה, ידונו במנהלה בהתקיים שני התנאים הבאים (במצטבר: 1) הבקשה להארכת תוקף התקבלה במנהלה בטרם פקע כתב ההתחייבות המקורי (האחריות לוודא קבלת הבקשה כאמור – מוטלת על מגיש הבקשה), (2) לבקשה צורפה הנמקה סדורה ומסמכים ככל שנדרש.
- ג. על מקבל התמיכה להשלים את ביצוע הפעילויות הנדרשות, לרבות הגשת כל המסמכים הנדרשים, עד למועד שיקבע בהחלטת הוועדה.

תשלום התמיכה

- א. תמיכה שתאושר על ידי ועדת התמיכות תועבר לזכאי על ידי המשרד בהתאם להוראות התכ"ס והנחיות החשב הכללי ובכפוף לתנאים המופיעים בנוהל תמיכות זה.
- ב. הזכאי לתמיכה ימסור למשרד חשבונית, הכוללת מע"מ כדיון, לטובת המשרד.
- ג. התמיכה תועבר במישרין לחשבון הבנק של הזכאי.
- ד. לא ניתן יהיה להמחות את הזכות ו/או את כספי התמיכה לפי נוהל זה אלא במקרים חריגים באישור המנהל הכללי של המשרד וחשב המשרד.
- ה. המועד הקובע להכרה בחשבוניות ביצוע יהיה תאריך קבלת כתב האישור. מובהר בזאת כי חשבוניות שמועדן יהיה קודם לתאריך כתב האישור לא יאושרו לתשלום.
- ו. התמיכה תועבר בכפוף להגשת דו"ח ביצוע כמפורט בכללי מנהלת ההשקעות.
- ז. תשלום המענק כפוף לאישור תקציב לנושא זה.
- ח. במידה של תשלום ביתר, מסיבה כלשהי, יידרש החקלאי להחזיר את התשלום העודף למשרד החקלאות. המשרד רשאי יהיה לקזז חוב (מכל סוג שהוא) של הנתמך למשרד (לרבות ליחידות אחרות זולת מנהלת ההשקעות) מסכום התמיכה שלו הוא זכאי לפי הודעה זו, וכן רשאי הוא לקזז את סכום התמיכה שקיבל הנתמך לפי הודעה זו ושאותה הוא נדרש להשיב, מכל סכום אחר שאותו הוא זכאי לקבל מהמשרד.

מעקב ובקרה

- א. המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך ביקורת, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן התמיכה ועל השימוש בתמיכה שנתן.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

מיקור חוץ של משרד רו"ח - המנהלת שומרת על זכותה לבצע בדיקות של דוחות ביצוע

ותשלומים בפועל במקרים מסוימים באמצעות משרד רו"ח חיצוני בעלי ניסיון בחקלאות שיבחרו בהתאם להוראות חוק חובת המכרזים ותקנותיו, לבדוק שאכן ה"חקלאי החדש" או מאן דהוא האחר שנמצא זכאי לפי נוהל זה ושקיבל מענקי השקעות מהמנהלת במסגרת התכנית הזאת, הוא חקלאי המחזיק באמצעי היצור במשך 5 שנים לפחות או יותר עפ"י נהלי המנהלת. בדיקה לאחר מספר שנים מתשלום דו"ח ביצוע ובתוך 5 השנים מקבלת כתב אישור שהוא אכן נשאר חקלאי ועוסק בחקלאות.

ב. לשם ביצוע הפיקוח, המשרד או מי מטעמו שומר לעצמו את הזכות המלאה לדרוש מהנתמך להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בתמיכה ורשאי הוא לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמתקניו ולעייין בספרי החשבונות שלו.

ג. התחייבות של מגיש הבקשה, למסור ו/או להסכים למסור, כל נתון ו/או מסמך שידרוש המשרד להגנת הסביבה בקשר לתפקוד המתקן נשוא הבקשה, ולאפשר כניסה לחצרי המתקן, בכל עת, על מנת לבחון את ביצוע המתקן.

הקטנת תמיכה או ביטולה

א. המשרד רשאי להקטין או לבטל את התמיכה אם לא קיים הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע הפיקוח כאמור, אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה, אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת, אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים, אם הופחת תקציב התמיכה עקב מדיניות כלכלית או אם יש למשרד חשש סביר כי הנתמך פועל שלא על פי דין.

ב. החליט המשרד על הקטנת התמיכה או על ביטולה, ישיב הנתמך למשרד את התמיכה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.

ג. המשרד רשאי יהיה לקזז חוב של הנתמך למשרד מסכום התמיכה שלו הוא זכאי לפי נוהל זה, וכן רשאי הוא לקזז את סכום התמיכה שקיבל הנתמך לפי נוהל זה ושאותה הוא נדרש להשיב, מכל סכום אחר שאותו הוא זכאי לקבל מהמשרד. המשרד מודיע מראש כי הקיזוז כאמור יתאפשר גם במקרה ובו החוב למשרד רשום ע"ש תאגיד שבו למגיש הבקשה על פי נוהל זה למעלה מ-בעלות, ולהפך.

ד. במקרה בו יתגלה כי שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב, הנתמך ישיב את מלוא כספי התמיכה ששולמו לו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי, ולא יהיה זכאי לקבל תמיכה כלשהי מהמשרד בכל נושא שלגביו יפרסם המשרד נוהל תמיכה במהלך השנתיים העוקבות.

חופש המידע

א. מובהר בזאת כי נוהל תמיכה זה כפוף להוראות חוק חופש המידע, ונהלי משרד החקלאות שעניינם: העברת מידע בין גופים ציבוריים.

ב. תשומת לב מגישי הבקשות לפי נוהל זה לעובדה כי נתונים דוגמת היקפי הבקשות סכומיהם, מחויבים בפרסום שנתי, וכן יכול ויעמדו לעיון צדדים שלישיים על יסוד פניות שתתקבלנה. בהגשת בקשה לתמיכה על יסוד נוהל זה ניתן המבקש את הסכמתו המודעת מראש להעברת נתונים אלה לצד ג'.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

בהתאם לסעיף 17 לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות התשמ"א 1980, הריני מבקש לאשר לי את התכניות הנ"ל על-פי דרישות החוק, הנוהלים המוקדמים המצ"ב והמצויינים מטה.

את מענק ההשקעה שיגיע לי בגין התכנית המאושרת אבקש להעביר לי באמצעות:

בנק: _____ **קוד הבנק:** _____ **חשבון מס':** _____ **סניף מס':** _____
כתובת: _____

אני מצהיר בזה שכל הפרטים שמלאתי לעיל וכל האישורים שצירפתי הינם נכונים וכי ידוע לי כי בקשתי לאישור התכנית תיבחן על פי עקרונות התכנון שגיבש משרד החקלאות לשנת תקציב 2018 ובמסגרת תקציב המדינה. הנני מתחייב כדלקמן:

- לבטח את הנכסים ו/או תכולתם הנכללים בתכנית המוגשת ע"י לאישור התכנית.
- לא לבצע כל שינוי בשימוש בנכסים הנכללים במסגרת התכנית שתאושר ולא להעביר בהם זכויות עד תום התקופה הקבועה בתנאי האישור, אלא אם אקבל לכך את הסכמתה של מנהלת ההשקעות בחקלאות ו/או מנהל המינהל מראש.

חתימה וחותמת המבקש: _____

פירוט סעיפי ההשקעות המבוקשות בהתאם לנספח שלהלן:

[נספח לבקשה לאישור תכנית](#)

סכום		סעיפי השקעה מבוקשים	
מתכנן	מגדל		
			סה"כ

[אישורים מקדימים](#)

<u>אישור</u>	סוג	הוגש	אישור	סוג	הוגש
<u>החזקת קרקע</u>					
מים					
ניהול ספרים					
המלצות מקצועיות					
שולמה אגרה					

סמן V לאישורים המצורפים

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

חתימת מתכנן: _____ תאריך: _____

הערות: _____

חתימת רכז תא תכנון: _____ תאריך: _____

חתימת מנהל המחוז: _____ תאריך: _____

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

נספח ב' –

טופס (בנק) בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב

תאריך.....

פרטי המבקשים

.....
 שם
 מס' עוסק מורשה/תאגיד
כתובת

.....
 רחוב
 ישוב
 מיקוד
 טלפון
 פקס

אנו מבקשים בזאת שהכספים המגיעים לנו יועברו לחשבוננו:

..... בבנק

..... סניף

..... כתובת

..... מס' סניף

..... מס' חשבון

הננו מתחייבים לדווח על כל שינוי של הפרטים.

אישור מורשי חתימה:

.....
 תאריך שם ושם משפחה מס' תעודת זהות חתימה

.....
 תאריך שם ושם משפחה מס' תעודת זהות חתימה

.....
 תאריך שם ושם משפחה מס' תעודת זהות חתימה

.....
 חותמת התאגיד

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
סמנכ"ל בכיר להשקעות ומימון

אישור הבנק

הרינו מאשרים כי עפ"י רישומינו, החתומים מעלה הינם הבעלים בחשבון מס' בסניפנו ורשאים ע"פ מסמכינו לחייב את החשבון הנ"ל בחתימתם.

חתימתם נכונה ומאושרת על ידינו.

תאריך חתימה וחותמת
.....

נא לצרף:

1. אישור על ניהול ספרים.
2. אישור על ניכוי מס במקור.